

KERKEN SAMEN — SAMEN KERKEN

JAARGANG 37

NUMMER 8

AUGUSTUS/SEPTEMBER 2018

Kerken Samen – Samen Kerken (KSSK)
is een gezamenlijke uitgave van:

- **Hervormde Gemeente 's-Graveland**
- **Hervormde Gemeente Kortenhoef**
- **Protestantse Gemeente 'de Graankorrel'**

INHOUDSOPGAVE

Redactie	pagina 02
Administratie	pagina 02
Contactadressen van de kerken	pagina 03
Erediensten Hervormde Gemeente 's-Graveland	pagina 04
Eredienst 'Veenstaete'	pagina 05
Informatie Algemeen	pagina 06
Informatie Hervormde Gemeente 's-Graveland	pagina 07
Gezamenlijke informatie Hervormde Gemeentes	pagina 21
Jeugdpagina	pagina 22

REDACTIE

Kopij voor dit blad kunt u inleveren bij de redactie van uw gemeente.
Uiterste inleverdata van kopij voor de komende edities:

28 september

7 december

26 oktober

11 januari 2019

Graag alle kopij uiterlijk op deze dag **voor 19.00 uur** aanleveren. Kopij die later wordt aangeleverd kan niet meer worden geplaatst.

Redactie Hervormde Gemeente 's-Graveland

mw. R. Kleijn

email: kleijn@kssk.nl

Redactie Hervormde Gemeente Kortenhoef

dhr. F. van Weeghel

email: vanweeghel@kssk.nl

Redactie Protestantse Gemeente 'De Graankorrel'

dhr. J. Hoekstra

email: hoekstra@kssk.nl

ADMINISTRATIE

Abonnementstarief: € 12,50 per jaar.

ING.nummer KSSK: **NL08INGB0002648558**

t.n.v. Kerken Samen van Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef

Voor alle vragen over abonnementen, adreswijzigingen e.d. kunt u contact opnemen met:

mw. R. Kleijn

email: kleijn@kssk.nl

CONTACTADRESSEN

HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

Predikant:

Ds. G.J. van Meijeren
Noordereinde 12
1243 JG 's-Graveland
Tel: 035 – 6560598
Vrije dag: donderdag
E-mail : dominee@hervormdegemeentesgraveland.nl

Pastoraal werker:

Br. W. Kroon
Erasmuslaan 47
1216 HL Hilversum
Tel.: 035 – 6214098
Email:
kroondorland@hotmail.com

Scriba:

Dhr. M.J. Flink
Berlagelaan 233
1222 JV Hilversum
tel.: 035 - 541 0117
email: scriba@hervormdegemeentesgraveland.nl

HERVORMDE GEMEENTE KORTENHOEF

Predikant:

Vacant

Bijstand pastoraat:

Ds. J. de Goei

Contact verloopt via de
Ouderlingen.

Scriba:

Dhr. C.A.M. van der Lelie
email:
augustvanderlelie@hotmail.com

PROTESTANTSE GEMEENTE 'DE GRAANKORREL'

Predikant:

Vacant

Bijstand pastoraat:

Ds. Stella Muns
Bereikbaarheid: Graag zoveel
mogelijk op **maandagmiddag**
en **donderdagochtend**.

Scriba:

Mw. J.P. Hinlopen-Nieuwpoort
email:
scriba@pgdegraankorrel.nl

EREDIENSTEN

HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

De diensten zijn 'live' op de website www.hervormdegemeentesgraveland.nl te volgen. Ook vindt u daar de diensten van (ongeveer) de laatste 6 maanden. Bezoek onze website en klik op 'opnames'. U kunt kiezen uit luisteren naar de eventuele live uitzending of een eerdere opname beluisteren of downloaden.

Zondag 09 september 10:00 uur Ds. G.J. van Meijeren
Collecte: College van Kerkrentmeesters/Diaconie
Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats

Zondag 16 september 10:00 uur Ds. H.P.J. Schormans, Amersfoort
Collecte: College van Kerkrentmeesters/Diaconie

Zondag 23 september 10:00 uur Ds. G.J. van Meijeren
Startzondag.
Belijdenis van het geloof.
Medewerking door gelegenheidskoor o.l.v. Joke Bremmer.
Collecte: College van Kerkrentmeesters/**Diaconie**
(jeugdwerk eigen gemeente)
Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats

Zondag 30 september 10:00 uur Ds. G.J. van Meijeren
Collecte: College van Kerkrentmeesters/Diaconie

EREDIENST ‘VEENSTAETE’ (‘t Wijdehuis, ingang Parklaan)

Vrijdag 21 september 15:00 uur Br. W. Kroon

Wij maken u er opmerkzaam op dat deze diensten in Veenstaete voor iedere belangstellende bedoeld zijn.

Deze diensten zijn zeer laagdrempelig (eigenlijk geen drempel).

Daardoor zijn deze diensten uitermate geschikt voor mensen die niet zo makkelijk een dienst in een kerk zullen gaan bezoeken.

Dus, of u nu lid bent van een kerk of niet, u bent meer dan welkom.

Maar, gemeenteleden, ook van de buurgemeentes en leden van andere kerkgenootschappen zijn van harte welkom.

Na afloop is er altijd een gezellig samenzijn onder het genot van een kopje koffie of thee. Dan hebt u ook de gelegenheid – niet verplicht - om nog even na te praten.

INFORMATIE ALGEMEEN

Herinnering

Uit onze administratie blijkt dat nog niet alle abonnees een bijdrage 2018 voor de KSSK hebben overgemaakt.

Daarom vragen wij u alsnog een bijdrage te willen overmaken. Wij zijn u daarvoor zeer dankbaar.

Namens de administratie van de KSSK,
Rita Kleijn

INFORMATIE HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

Meditatie

We staan voor de opening van het winterwerk, het gemeenteleven dat wat stiller was in de zomerperiode komt op gang. Het Bijbelboek Handelingen is het boek van de werking van de Heilige Geest én de gemeente. En als je het leest valt het op hoezeer de gemeente daarin voorwerp is van het werk van de Geest. Eigenlijk is er sprake van een terugkerend patroon. Namelijk: 1. Geest, 2. Geloof in Christus, 3. Gemeente. Petrus wordt vervuld met de Geest op de 1e Pinksterdag en preekt, mensen komen tot geloof, en er ontstaat een gemeente. De Geest waait in het gemeenteleven. De Geest waait waarheen hij wil, en gelukkig ook buiten de gemeente en kan individuen ver en dichtbij bereiken, buiten de gemeente ben je niet verstoken van Gods Geest. Maar je zou wel kunnen zeggen dat buiten de gemeente zijn en buiten de gemeente geloven een noodoplossing is, het is uiteindelijk niet het ideaal. De bedoeling is samenkomen als hand en voet, als lichaam van Christus.

Onlangs in een preek heb ik in eigen woorden Bonhoeffer geciteerd die het belang van gemeenteleven onderstreept. Hierbij zijn eigen woorden.

'Een christen is iemand die zijn heil, zijn redding en zijn gerechtigheid niet meer bij zichzelf zoekt, maar alleen bij Jezus Christus. Hij weet, dat het Woord van God in Jezus Christus het schuldig over hem uitspreekt, ook als hij van die eigen schuld niets kan ontdekken. Maar hij weet ook, dat het Woord van God in Jezus Christus hem vrijspreekt en rechtvaardigt, ook als hij niets van zijn eigen gerechtigheid voelt. Dood en leven van de christen liggen niet in zijn eigen wezen verankerd, maar beide vindt hij in het Woord, dat van buitenaf op hem aankomt, in het tot hem gerichte Woord van God. Als een

christen gevraagd wordt: waar vindt u uw heil, uw zaligheid en uw gerechtigheid? Dan kan hij nooit op zichzelf wijzen, maar hij wijst op het Woord Gods in Jezus Christus, dat hem heil, zaligheid en gerechtigheid toekent. In zichzelf is de christen arm en dood. De hulp komt van de andere kant, en is ook gekomen, en komt elke dag opnieuw in het Woord van Jezus Christus, dat ons verlossing, gerechtigheid, vrijspraak en zaligheid brengt. Dit Woord heeft God in de mond van mensen gelegd, opdat het onder de mensen verbreid zou worden. Als iemand er door getroffen is, zegt hij het aan de ander. Zo heeft God het gewild: wij moeten Zijn levend Woord zoeken en vinden in het getuigenis van de broeder of zuster en uit de mond van mensen. Daarom heeft de ene christen de ander nodig, die hem het Woord Gods brengt. En steeds weer heeft hij de ander nodig als hij onzeker wordt en de moed verliest. Want uit zichzelf kan hij zichzelf niet helpen, zonder zich in de waarheid te vergissen. Hij heeft de broeder of zuster nodig als de drager en verkondiger van het goddelijk heilswoord, en hij heeft hem alleen nodig om Christus' wil. Christus in het eigen hart is zwakker dan Christus in het woord van de broeder of zuster; het eerste is onzeker, het tweede zeker. Maar daarmee is dan ook tegelijkertijd het doel van alle christelijke gemeenschap duidelijk: christenen ontmoeten elkaar als brengers van de Heilsboodschap.'

Meeleven

Br. Riekelt P. (BUSSUM) is na een lange periode van 3 maanden in het ziekenhuis thuisgekomen. Het is niet vreemd om te zeggen dat het sterven dichtbij is geweest, het is daarom een wonder dat hij thuis mocht komen bij Paula en Jan Martijn. We zijn dankbaar met hem en zijn gezin.

Br. Rino den B. (HILVERSUM) wacht op operaties. Eén operatie heeft hij al goed doorstaan, maar er volgen er meer. Dit wachten gebeurt gedeeltelijk in het ziekenhuis en in de Blinkert in Baarn. We wensen hem sterkte en Gods zegen.

Zr. Hilde M. (KORTENHOEF) mocht na een ingrijpende operatie en een periode van herstel in Zuiderheide weer thuiskomen. Daar is ze dankbaar voor en thuis kan ze verder werken aan haar herstel. We bidden en danken voor haar en Wim.

Br. Peter V. (HILVERSUM) is afgelopen zomer geopereerd. Hij is dankbaar samen met zijn vrouw dat deze operatie goed is verlopen, die dank mogen we ook bij onze goede God brengen.

Jubileum

Bert en Gabriella B. (en natuurlijk ook Sara) (ANKEVEEN) mogen 18 september vieren dat zij 12,5 jaar getrouwd zijn. Van harte gefeliciteerd! En Gods zegen toegewenst in de jaren die komen.

Belijdenisdienst 23 september

Zondag 23 september is een feestelijke dienst omdat het startzondag is. Met deze zondag starten wij het winterwerk en we mogen dat op een feestelijke wijze doen, ook met medewerking van ons gemeentekoor. Maar dat is nog niet alles, dit jaar is deze zondag extra bijzonder omdat op deze zondag D.V. ook openbare belijdenis van het geloof gedaan zal worden. Komt allen!

Catechisaties

Informatie over de start van de catechisaties is te vinden onder de gezamenlijke berichten van Hervormd 's-Graveland en Kortenhoef verderop in deze KSSK.

Belijdeniscatechisatie

Ook is het doen van belijdenis mogelijk. Die catechisatie staat in eerste instantie gepland op maandagavond om 20.00, maar in overleg is er veel te regelen. En ik wil u en jou vooral aanmoedigen om daar eens over na te denken en bij vragen mij te benaderen. Soms hoor ik wel eens dat mensen het als een drempel ervaren: 'ik ben daar niet goed genoeg voor'. Daar kan ik kort over zijn, dat is niet waar. Of dat men juist aan het andere uiterste denkt: 'wat is de meerwaarde van belijdenis doen? Ik geloof toch al? Dat avondmaal hoeft voor mij niet zo.' Ook daar kan ik kort over zijn, er is veel meerwaarde. Over het waarom en hoe daarvan, ben ik altijd te benaderen voor gesprek of informatie. Een vrijblijvend mailtje of een belletje is zo gepleegd.

Kringen

De kringen starten allemaal in oktober, in de volgende KssK komt de precieze aankondiging. Maar hier alvast de data. De leeskring is op 3 oktober, de gesprekskring op 9 oktober en de Bijbelkring staat gepland op 17 oktober. Voor de leeskring is wat meer informatie wel van belang. We lezen het laatste staartje van het boek van dr. Reitsma (hfdst 9 en 10) en daarna is het weer tijd voor een nieuw boek. Denk mee en draag een boek aan!

Lied van de maand

De zomer is weer voorbij en dus beginnen we weer met een lied van de maand. Voor **september** een lied gebaseerd op psalm 8

Zie de zon
Zie de maan
Zie de sterren in hun baan
Sterren ontelbaar overal vandaan
Onvoorstelbaar wonderlijk gedaan
Heer hoe heerlijk is Uw naam

Hoor de zee
Hoor de wind
Hoor de regen als hij zingt
Druppels ontelbaar in de oceaan
Onvoorstelbaar wonderlijk gedaan
Heer hoe heerlijk is Uw naam

Voel je hart
Voel je huid
Voel je adem als je fluit
Mensen ontelbaar overal vandaan
Onvoorstelbaar wonderlijk gedaan
Heer hoe heerlijk is Uw naam

In **oktober** zingen we **psalm 75:1**

U alleen, U loven wij,
U loven wij, onze Heer,
want uw naam zo rijk van eer
is tot onze vreugd nabij.
Men vertelt in heel het land
al de wond'ren van uw hand.

Ds. G.J. van Meijeren

Uit de kerkenraad

Jongerengroothuisbezoek: 'Meet and eat' op 7 september

Op vrijdag 7 september a.s. houden wij een jongerengroothuisbezoek. De jongeren hebben hier een uitnodiging voor gekregen. We houden de avond in de vorm van een

'Meet and eat'. Thema van de avond is Geluk. Locatie: de pastorie aan het Noordereinde 12. Om 19.00 uur gaat de bbq aan. Heb je je nog niet aangemeld dan kan dit nog tot 4 september bij Ymkje van 't R. (ymkje.vant.r). We hopen dat je erbij bent!

Groothuisbezoek: 24, 25, 26 en 27 september

Voor de zomervakantie heeft u per post een uitnodiging ontvangen voor het Groothuisbezoek. De avonden staan gepland op 24, 25, 26 en 27 september. Thema voor het Groothuisbezoek is dit jaar het Heilig Avondmaal. We hebben ook dit jaar weer gemeenteleden gevonden die ons deze avonden gastvrij zullen ontvangen. Het is goed om elkaar ook in deze setting te ontmoeten. U kunt zich opgeven tot uiterlijk maandag 10 september bij de scriba Mart Flink, scriba@hervormdegemeentesgraveland.nl of bij één van de kerkenraadsleden. Wij hopen op uw komst én op mooie en gezegende avonden!

Gemeenteavond: 12 november

Op 12 november hoopt de kerkenraad weer een gemeenteavond te organiseren. In de afgelopen periode heeft u uw keuze aan kunnen geven voor de bepaling van het onderwerp. Het thema Ethische vraagstukken werd daarbij het meest genoemd. Momenteel zijn wij op zoek naar een spreker over dit onderwerp. In de volgende KSSK houden wij u hierover op de hoogte. Voor nu vragen wij u de datum alvast in uw agenda te zetten!

Kerkenraad

Op D.V. dinsdag 4 september vergadert de kerkenraad. Als u iets wilt bespreken met de kerkenraad kunt u binnenlopen tussen 20.00 uur en 20.30 uur.

Tot slot

Tot zover het nieuws vanuit de kerkenraad. Mocht u vragen hebben of iets kwijt willen

aan de kerkenraad, aarzel dan niet om één van de kerkenraadsleden aan te spreken.

Ymkje van 't R.

College van kerkrentmeesters

Opbrengst van de collectes

		Coll.bon
01 jul	€ 102,55	58%
08 jul	€ 123,40	48%
15 jul	€ 150,15	47%
22 jul	€ 86,46	48%
29 jul	€ 81,35	44%
05 aug	€ 61,35	49%
12 aug	€ 88,39	57%
19 aug	€ 119,55	46%
26 aug	€ 105,68	33%

Instandhouding predikantsplaats:

01 jul	€ 92,92	61%
15 jul	€ 107,30	52%
29 jul	€ 100,80	33%
12 aug	€ 69,40	63%
26 aug	€ 86,90	41%

(Om het gebruik van collectebonnen te stimuleren vermelden we het % collectebonnen per collecte)

Bankrekeningnummer College van Kerkrentmeesters: **NL65 INGB 0000 4918 04**
t.n.v. Kerkvoogdij Herv. Gem. 's-Graveland.
(Let op !! Het rekeningnummer voor het bestellen van collectebonnen staat hieronder)

Collectebonnen

Collectebonnen zijn verkrijgbaar door storting van het bedrag op **bankrekeningnummer NL24 INGB 0000 5319 24** ten name van **Hervormde Gemeente 's-Graveland**.

Er zijn boekjes beschikbaar met een drietal waardes, te weten:
15 euro (20 x 0,75)
25 euro (20 x 1,25)
45 euro (20 x 2,25)

Als u bij uw overschrijving vermeldt welke waarde(s) u wilt ontvangen, dan zult u, bijna per ommekeer, de door u bestelde boekjes ontvangen.

Voor verdere informatie kunt u bij ondergetekende terecht, of bij één van de andere kerkrentmeesters.

Allen hartelijk dank voor uw gaven.
Het college van kerkrentmeesters,
Mart Flink

Open monumentendag

Thema: "toekomst van toen"

Zaterdag 8 september wordt de jaarlijkse open monumentendag gehouden.

De provincie Noord-Holland besteedt er dit jaar veel aandacht aan. In de folder die hiervoor gemaakt is, staat:
"Provincie Noord-Holland is trots op haar monumenten en hecht veel waarde aan de betekenis in het verleden, het heden en de toekomst van deze iconen. De provincie laat daarom tijdens de '**toekomst van toen**' graag zien hoe monumenten die in de afgelopen jaren subsidie hebben ontvangen zijn gerestaureerd, gerenoveerd, en/of een herbestemming hebben gekregen."

En even verderop staat er: "Als er één monument is dat je overal in Europa tegenkomt is het wel de kerk. In kerken komen we samen, wordt er gezongen, gebeden en gevierd. De manier waarop dit gebeurt is overal net even anders. Zo ontstaan er rituelen en gebruiken. '**Toekomst van toen**' plaatst de monumenten van toen in de toekomst.

Ga je mee op zoek naar de nieuwe rituelen?"

Desgevraagd werken wij ook mee aan de zogenaamde 5 'pop-up evenementen'. Bij ons vindt de 'pop-up picknick' plaats.

Dat betekent dat ons kerkgebouw start- of rustpunt van de fietsroute is en er is een aanschuipicknick – waar iedereen welkom is.

Verder wordt het orgel bespeeld en kan de kerk bezichtigd worden.

In de folder staat over ons kerkgebouw het volgende geschreven:

“Naar ontwerp van Daniël Stalpaert (bouwmeester van o.a. het Paleis op de Dam en het huidige Scheepvaartmuseum) werd deze kerk gebouwd in 1658. In de typische sobere, strakke en stijlvolle stijl van de Amsterdamse stadsbouwmeester, het Hollands classicisme. Wanneer je binnen bent, kijk dan zeker eens omhoog. Het gewelf is opvallend door de mooie, hemelsblauwe kleur. Het orgel werd gebouwd door de wereldberoemde orgelbouwers, de broeders Bätz uit Utrecht en is sinds 1824 in gebruik. Het stijlvolle kerkgebouw werd de afgelopen jaren gerestaureerd en schittert nu weer in volle glorie.”

Diaconie

Opbrengst van de collectes

		Coll.bon
01 jul	€ 93,00	62%
08 jul	€ 98,40	57%
15 jul	€ 123,17	52%
22 jul	€ 87,95	48%
29 jul	€ 81,49	51%
05 aug	€ 57,10	50%
12 aug	€ 70,15	72%
19 aug (Leger des Heils)		
	€ 146,56	41%
26 aug	€ 84,75	41%

Hartelijk dank voor uw gaven.

Rekeningnummer Diaconie
 NL23 RABO 038 82 33 605
 t.n.v. Diaconie NH Kerk 's-Graveland

Diaconiecollecte 23 september 2018

De eredienst op 23 september staat in het teken van Opening Winterwerk.

Zoals gebruikelijk is de collecte dan bestemd voor onze jeugdclubs.

Meer informatie over de jeugdclubs vindt u/jij in de onlangs verschenen gemeentegids 2018/2019.

Deze collecte bevelen wij van harte bij u aan.

Roosters

Rijrooster

1^e Rijder

09 sep	Johan Z.
16 sep	Gerrie van L.
23 sep	Koen van B.
30 sep	Arnold van 't R.
07 okt	Henk van de P.

2^e Rijder

09 sep	Adrie/Raymond van de P.
16 sep	Daniël A.
23 sep	Wim N.
30 sep	Niels S.
07 okt	Bert B.

Oppasrooster

09 sep	Daniëlle N. Marly van R.
16 sep	Gerdi van B. Bas ter S.
23 sep	Paula P. Maaïke van 't R.
30 sep	Gerda S. Rachel V.
07 okt	Gerna D. Marly van R.

Collectantenrooster

09 sep (IPP)	Jasmijn ter S. Ella van den B. diaken/kerkrentmeester
16 sep	
23 sep (IPP)	Tom van den B. Sjoerd K.

30 sep diaken/kerkrentmeester
 07 okt (IPP) **Jensen van R.**
Dimitry S.

Koffierooster

09 sep Daniëlle N.
 16 sep Annemarie M.
 23 sep Jany N.
 30 sep Anneke van .
 07 okt Jenn R.

Oecumene: Elkaar af en toe opzoeken

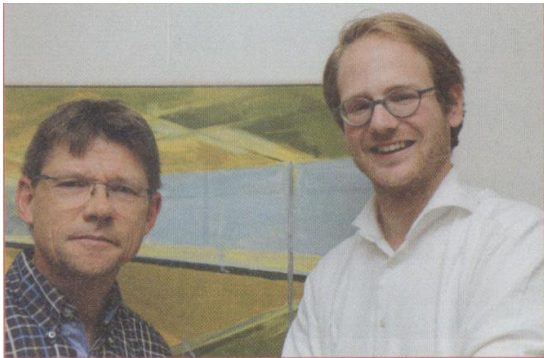

Foto: Gert-Jan Jansen

Oecumene in Hilversum is elkaar erkennen en, steeds vaker, samenwerken. Annechien Cevaal sprak met ds. Geert van Meijeren en ds. Gertjan Oosterhuis. ‘Zolang er ruimte is voor Gods Woord kunnen we niet wegblijven.’

Het is voor gemeenteleden geen in het oog vallende activiteit, maar wellicht wel de sterkste als er wordt gesproken over de oecumene: de pastoreslunch.

Ds. Geert van Meijeren en Gertjan Oosterhuis (58) bezoeken deze ook. Van Meijeren (31) is ruim vier jaar Hervormd predikant in ‘s-Graveland. Oosterhuis is Vrijgemaakt en staat in de Schuilhof, onderdeel van De Verbinding. Twee veelgehoorde steekwoorden als het over Oecumene gaat, zijn: erkennen en samenwerken. Oecumene begint bij het wederzijds erkennen. In Hilversum is er brede erkenning voor elkaar. Het momentum is er om verder te gaan. Deels omdat de kerk krimpt en kerkgenootschappen uit nood naar

elkaar toe worden gedreven. Deels omdat de inhoudelijke verschillen vervagen. Elkaar erkennen begint met het goed luisteren naar elkaar. Oosterhuis: “We hoeven het niet met elkaar eens te worden om toch samen in de oecumene te zijn in Hilversum. We bidden allemaal tot dezelfde God”. Daarin herkent Van Meijeren zich: “Zolang er ruimte is voor Gods Woord, kunnen we niet wegblijven. Dat zit heel diep in de vezels van de kerk”.

Vier Evangeliën

Samenwerking is er op kleine schaal. Beide predikanten gaan af en toe elders voor. Koren werken mee aan elkaars vieringen. In de Vredesweek of de Week van Gebed vieren gemeenten samen, steeds in een andere kerk. Herkenbaar voorbeeld van oecumene was de viering van 600 jaar kerk in Hilversum (2017). Voorgangers en gemeenteleden trokken vanuit hun eigen kerk naar de Grote kerk om samen te vieren.

“Preekplekken moeten we zo lang mogelijk openhouden. Al komen er maar twintig mensen. Als zij het goed hebben met elkaar, moet je ze laten zitten”, stelt Van Meijeren, “De kerk is een gave van Jezus Christus. Het is geen vereniging van mensen, maar een gemeenschap van heiligen”.

Die grote gemeenschap kan op meerdere vierplekken bijeenkomen. Iedere plek heeft een eigen vorm van vieren. De een met een bandje en beamer, de ander zingend rond het orgel. Eenheid in verscheidenheid. In de Bijbel staan immers ook vier evangeliën met elk hun eigen visie op het leven van Jezus Christus.

Strijdbijl

Op vakantie vallen alle grenzen weg. Mensen gaan ter communie, al mag dat volgens de officiële leer van de rooms-katholieke kerk niet. Van Meijeren: “Op de camping in La Draille (Frankrijk) zitten alle christenen samen in de afgehuurde plaatselijke katholieke kerk”. Op de camping zijn we broeders en zusters, maar thuis zijn we weer Christelijk Gereformeerd, Protestant of Vrijgemaakt.

Beiden zien hierin hoop. Mensen zullen elkaar thuis ook opzoeken. “En het grappige, Geert, is dat we in november een gemeenschappelijke synode hadden. Gingen we samen aan het avondmaal. Ontroerend mooi”, vertelt Oosterhuis, “Studenten zeiden ‘we zien dat het jullie echt wat doet. Dat vinden we wel leuk’. Jongeren zien dat er een strijdbijl wordt begraven, die nooit hun strijdbijl is geweest”.

Verbinding

In de krimpende kerk kan ‘elkaar opzoeken’ uit nood geboren zijn. Dat zal zeker meespelen, toch ziet Van Meijeren hoop vanuit de inhoud: Als we ons geloof belijden, dan is dat het geloof van de kerk van alle tijden en van alle plaatsen. Dat kan in het hoofd zitten. Het zou nog mooier zijn als het een treetje lager zit, in het hart, in de geloofsbeleving”.

Het samenwerken tussen kerkgenootschappen zal sterker worden. Dat begint op projectbasis en gaat steeds verder, is de overtuiging van Oosterhuis. Hij ziet het gebeuren bij de stichting Present, inloophuis Wording of de Alpha-cursus. In zijn eigen samenwerkingsgemeenschap De Verbinding zijn de Christelijke gereformeerde kerk en Gereformeerde Kerken vrijgemaakt verenigd. Nu nog op meerdere vierplekken met eigen signatuur. De toekomst ligt open, nu de twee collega’s van Oosterhuis zijn vertrokken. Van Meijeren besluit: “Het ligt in lijn met Jezus’ woorden ‘Dat zij één zullen zijn’. Daar zijn we, helaas, ver vandaan. Het minste dat we kunnen doen, is elkaar af en toe opzoeken”.

DOOR: Annechien Cevaal

UIT: KERKBRINK, kerkblad voor Hilversum juni 2018

Samen in één kerk, op vakantie kan het

Nederlandstalige diensten in populaire vakantie landen worden nog altijd goed bezocht. Het werkt samenbindend. Het is prachtig om te zien wat er kan zodra we de grens over zijn.

PORT GRIMAUD – SANCERRE – INTRA
VERBANIA

Het lijkt wel of de Zuid-Europese zon kerkmuren doet smelten. Van uitbundig evangelisch tot trouw reformatisch, talloze Nederlandse christenen vinden elkaar in kleine Franse, Italiaanse of Duitse kerkjes tijdens Nederlandstalige vakantiediensten. De preek is korter, in de liturgie kan er meer, en het is een kans om nieuwe contacten op te doen.

Jaren geleden stonden de Nederlandstalige kerkdiensten in het buitenland nog iedere zomer in het Nederlands Dagblad aangekondigd. Het overzicht op papier werd een website, maar die krijgt sinds twee jaar geen updates meer. Dat betekent niet dat het een uitstervend fenomeen is.

schattig

Voor Jan-Willem Wijnia uit Zwolle begon het jaren geleden, toen hij een kerkje bezocht in het Franse Port Grimaud, vlak bij Saint-Tropez. ‘De dominee zei dat er altijd veel Nederlanders naar zijn kerk kwamen, maar dat hij hun geen liturgie en vertaling kon bieden. Mijn toenmalige vrouw heeft Frans gestudeerd en wilde dat wel voor hem doen.’ In het begin kwamen er zo’n twintig tot dertig mensen op de diensten met vertaling af, de laatste jaren zitten er tussen de zeventig en honderd mensen. Wijnia omschrijft zichzelf als een echt ‘campingmens’ en vindt het sociale gebeuren van de kerkdienst misschien nog wel het mooist. ‘Ik zeg tegen alle christenen die ik ontmoet dat ze eens moeten komen. Mond-tot-mondreclame werkt het best, ook voor de kerk. Het is zo schattig, de voorganger staat dan bij de ingang van dat prachtige kerkje om je welkom te heten.

Binnen is het koel, achteraf krijg je fris aangeboden. En het zijn geen ellenlange diensten, in drie kwartier is het weer gebeurd en loop je zo het centrum in.'

Ook voor dominee Barend Weegink uit Katwijk, tegenwoordig interim-predikant voor de Oude kerk, de Protestantse Gemeente Scheveningen, is de ontmoeting een drijvende factor. Hij organiseert Nederlandse diensten samen met een kleine protestantse gemeente in Midden-Frankrijk, in Sancerre en Châtillon-sur-Loire. Hij preekt in het Nederlands en maakt een samenvatting, die de Franse ouderling dan voordraagt. 'De Fransen organiseren na afloop dat er koffie is, een aperitief en een barbecue. Dat kan zo tot ver in de middag duren. Voor mij is dat erg belangrijk, je ontmoet nieuwe mensen en je houdt er contacten aan over. Mijn vrouw en ik hebben veel gereisd. Kerkbezoek of als gastpredikant voorgaan in het buitenland is dan een goede manier om contact te leggen, ook met de lokale bevolking.'

Het aantrekkelijke van Nederlandstalige diensten in vakantielanden, zegt hij, is dat christenen uit verschillende kerken samen in een dienst zitten. 'Doordat ze te gast zijn in de Franse gemeente, kunnen ze meer hebben. Er komen mensen uit allerlei kringen, onder wie ook meisjes en vrouwen die denken: zal ik mijn hoedje nu wel of niet opzetten? Zij vinden het heerlijk om eens buiten de strakke liturgie te kijken. Een oude psalm en een vrolijk-orthodox lied kunnen best samen.'

uit volle borst

In St. Ruprecht, in Oostenrijk, zit het gebouw van de Evangelisch-Lutherse Kerk alleen met Kerst en Pasen redelijk vol. De organist van de gemeente is dan ook blij als er 's zomers een paar honderd Nederlanders hun eigen diensten komen houden. 'Er worden dan liederen uit volle borst meegezongen, die men niet van huis uit gewend is', vertelt Egbert Knoeff uit Katwijk. Hij is catecheet in de Protestantse Kerk en preekt al zes jaar in de Nederlandse diensten op zijn vakantieadres.

'Het werkt samenbindend. Het is prachtig om te zien wat er kan, zodra we de grens over zijn. Er zitten mensen met hoed en mensen die zo het zwembad in kunnen, als u begrijpt wat ik bedoel.'

Volgens evangelist Frits Rouvoet is het typisch Nederlands; elkaar op vakantie opzoeken om samen een dienst te organiseren. 'Heb je aan de Nederlandse kust ooit Duitstalige kerkdiensten gezien?' Al dertien jaar gaat hij voor in Nederlandse diensten in het Italiaanse Intra Verbania, bij het Lago Maggiore. 'Het heeft wel wat', zegt hij, 'als je met elkaar stoelen moet sjouwen, of er opeens een kindje tijdens de preek mijn hand vasthoudt en met haar andere handje in haar neus peutert. Er mag iets fout gaan.' Hij ziet het aantal bezoekers van die diensten door de jaren heen stijgen. 'Mijn vrouw en ik hangen posters op alle campings in de buurt, en geven er veel aandacht aan op Twitter en Facebook.'

verkeerde adres

Rouvoet is evangelist op de Amsterdamse Wallen, waar hij opkomt voor prostituees. Dat hij geen dominee is, maakt hij in de vakantiekerkdiensten altijd goed duidelijk. 'Als je een theologische verhandeling verwacht, ben je aan het verkeerde adres', waarschuwt hij dan voor de dienst. 'Dan ga je maar terug naar je caravan om iets via een livestream te volgen.' Het weerhoudt de vakantiegangers er niet van om zijn diensten te bezoeken. 'Ik denk dat ze het fijn vinden om even los te zijn van hun eigen kerk. We zingen psalmen, Johan de Heer, Opwekking, van alles. Ik zie jongens in donkere broeken met stropdas zitten, en daarachter een evangelisch gezin dat met de handen omhoog zingt.' Voor velen is dat juist de charme, weet Rouvoet. 'Na de dienst vragen mensen mij: "Waarom kan dit niet in Nederland?" Ik zeg dan: ga het gewoon doen. Ga op zondag naar je eigen dienst en wees door de week kerk met de mensen uit je straat.'

DOOR: Eline Kuiper UIT: ND d.d. 21 juli 2018

Hoeveel stukken zijn u nodig te weten?

*NAAR AANLEIDING VAN DE
CATECHISMUSPOSTILLE GOED GELOVIG
(2015)*

Tijdens het Pinksterweekend hebben we in Pesse een lang catecheseseizoen afgesloten met een meerdaagse bijeenkomst over het werk de Heilige Geest. We bekeken en bespraken onder meer een korte documentaire die een tijd terug door de Evangelische Omroep werd uitgezonden onder de weinig fraaie naam ‘Geloof, hoop en... bedrog’. De documentaire had een buitengewoon interessant onderwerp: hoe bepaal je of iemand écht de Geest heeft gekregen en christen is geworden? Sommige islamitische asielzoekers hopen door een ‘beking’ tot het christendom een grotere kans te maken op een verblijfsvergunning. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) heeft regelmatig twijfels bij de bekeringsverhalen en probeert hun getuigenissen te toetsen.

Gevoel en verstand

In de documentaire maakten we kennis met Maria, een jonge vrouw uit Irak van wie een asielverzoek al tweemaal is afgewezen. Maar nu gloort er nieuwe hoop: ze is pas tot geloof gekomen en gedoopt in de Gereformeerde Kerk van het Friese dorpje Noordbergum. Een welwillende, gepensioneerde maar nog zeer kwieke gereformeerde man uit datzelfde dorp heeft zich over Maria ontfermd. Hij probeert haar te helpen om een geloofsgesprek met de strenge doch rechtvaardige Commissie Plaisier te overleven, hopen op positief advies vanuit de Protestantse Kerk aan de IND — waarop dan hopelijk een permanente verblijfsvergunning volgt.

Op weg naar Utrecht nemen ze in de auto de belangrijkste punten nog eens door. De gereformeerde man: ‘Ze gaan je allerlei vragen stellen. Maria, waarom ben jij gedoopt? Waarom ben je christen geworden?

Wie is de Heere Jezus voor jou? Je moet gewoon vanuit je hart vertellen hoe dat gegaan is: Maria: ‘Ik ben blij met het dopen, met het geloof, ik ben heel blij dat Jezus in mijn leven gekomen. ‘De gereformeerde man: ‘Hoe is Hij gestorven? Gewoon? Of wat is er gebeurd?’ Maria: ‘Ja. Hij voelt liefde voor mij, voor ons allemaal en vanuit de liefde voor de mensen heeft Hij dat gedaan: De gereformeerde man: ‘Hij is aan het kruis gestorven. Dat bedoel ik. Het kruis. Daar heeft hij voor alle mensen betaald, zodat alle mensen die in hem geloven, de zonden worden vergeven’.

Hoe het met deze Maria is afgelopen, weet ik niet. Na het zien van deze documentaire ben ik in ieder geval blij dat ik niet bij de IND werk en hoef te bepalen of iemand ‘echt’ bekeerd is tot het christendom.

Vrije uitlooptangen

Misschien valt het u op dat de gereformeerde man in het voorbeeld een wel heel ‘verstandige’ vraag stelt (‘Hoe is Hij gestorven?’), waarop Maria vanuit haar gevoel probeert te antwoorden. De gereformeerde man corrigeert haar gevoelsmatige antwoord vervolgens met een rationeel antwoord.

Net als veel anderen in kerkelijk Nederland komt de gereformeerde man uit een ‘verstandige’ tijd, waarin het christelijk geloof toch vooral een rationele en argumentatieve aangelegenheid was. Het gereformeerde volksdeel (de synodaal-gereformeerden, maar niet alleen zij!) kreeg de geloofsleer in hapklare catechismusbrokken te verstouwen. Veel gereformeerden voelden zich alsof ze in het donker gekooide ganzen waren, die via een koude trechter ongewenst een te grote hoeveelheid geestelijk voedsel te verteren kregen. Een halve eeuw geleden bevrijdden ze zichzelf daarvan. Velen zeiden de kerk vaarwel, maar zij die bleven hebben zich sindsdien met succes sterk gemaakt voor meer ademruimte in de kerk, in de liturgie zowel als in de geloofsleer. De nieuwe

boodschap werd eenvoudig en overzichtelijk. Om in het beeld te blijven: iedereen mag een vrije uitloopgans zijn, dat is immers wat God ten diepste wil.

Maar wat wéét zo'n vrije gans nog na een paar decennia? Welke geloofsinhoud geeft zo'n vrije gans zijn kinderen mee? De onderliggende vraag is: hoeveel moet een mens eigenlijk weten om te kunnen geloven in de God van de Bijbel? *Hoeveel stukken zijn u nodig te weten, opdat gij in dezen troost zaliglijk leven en sterven moogt?*

In de kerk van onze dagen zitten we erg op de lijn van Maria. Dat kun je je permitteren zolang er een bepaald 'verstandig' kader is waarbinnen het christelijk geloof gestalte krijgt. Maar juist op dit punt ligt er, bij mij althans, een grote zorg. Toen ik begon als predikant, nu zo'n 3,5 jaar geleden, ging ik ervan uit dat de jonge mensen in onze gemeente 'het' nog wel wisten. Iets over rechtvaardiging en heiliging. Iets over schepping, verzoening en verlossing. Of nog iets basaler: hoeveel evangeliën er zijn. Dat er een Oud en een Nieuw Testament is.

Maar dat is niet zo. Op school en thuis krijgen de meesten niets (!) meer mee over de christelijke geloofsleer Behalve dan misschien dat Jezus van jou en van alle mensen houdt. En daar blijft het dan bij, bij dat primaire antwoord van de pasbekeerde Maria uit de documentaire. Dat is natuurlijk geen verkeerd antwoord, integendeel. Maar heeft het genoeg om het lijf om stand te houden in onze tijd? De doordeweekse geloofspraxis is bij velen van onze kerkgangers gereduceerd tot een woordeloos gebed voor het avondeten. Gesproken over God en gelezen uit de Bijbel wordt er niet. Wat weet de volgende generatie nog te vertellen over de levende God?

Zoveel heerlijke vrijheid hebben we met elkaar verworven, en nu dreigen we van de regen in de drup te geraken. Geloven met verstand en zonder gevoel: dat houdt geen

stand, dat is wel gebleken. Maar geloof zonder aandacht voor de cognitieve dimensie ervan is evenmin overdraagbaar aan degenen die na ons komen.

Geloofsoverdracht

Waar school en gezin steken laten vallen in de geloofsoopvoeding, komt er veel op de schouders van de kerk terecht, met name in catechese en kerkdienst. Met het vervallen van de tweede dienst is er in veel kerkelijke gemeenten echter een einde gekomen aan de leerdiensten. Daarnaast is in veel kerken waar de tweede dienst wel in ere wordt gehouden, de tweede dienst qua opzet en inhoud gelijk aan de eerste. Het wil nog wel eens voorkomen dat kerkgangers tweemaal per zondag, eenmaal door de eigen predikant en eenmaal door een gastvoorganger op een preek van gelijke strekking getraakteerd worden aan de hand van een Bijbelgedeelte dat 'op het rooster' staat. Dat is natuurlijk weinig inspirerend. Waarom zou niet één van beide diensten opnieuw, of beter: vernieuwd, in het teken kunnen staan van de geloofsinhoud?

Onlangs kreeg ik een dik boek (734 pp.) mee ter bespreking: *Goed gelovig. Een thematische uitleg van de Heidelbergse Catechismus voor verkondiging en onderwijs* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015), een postille onder redactie van M.C. Batenburg en anderen. Dit boek probeert handvatten te geven om die inhoudelijke geloofsoverdracht te bevorderen. Leidraad vormt het aloude leerboek der kerk: de Heidelbergse Catechismus (HC).

Het experiment

Nu kun je van alles zeggen over zo'n lijvige postille. De opzet had wat mij betreft bijvoorbeeld helderder gekund en een bijlage met tekstvarianten van de HC (723-734) lijkt me enigszins overbodig voor een boek met bovengenoemde doelstelling.

Maar zou het ook wérken? Om de proef op de som te nemen, heb ik met Hemelvaart en Pinksteren *Goed gelovig* gebruikt bij het

voorbereiden van de kerkdiensten. Nu hebben we in Pesse sinds jaar en dag alleen ochtenddiensten, en daarom werd de gemeente in de vroege ochtend tweemaal getrakteerd op een leerdienst, waarin ik eenmaal expliciet de HC aan de orde stelde (zondag 18, vraag/antwoord 49 'Wat nut ons de hemelvaart van Christus?') en eenmaal impliciet (zondag 20, vraag/antwoord 53 'Wat gelooft gij van den Heiligen Geest?'). Mijn eerste constatering; in een gemeente als de mijne, waar de HC uit beeld is geraakt (of misschien nooit in beeld is geweest), lijkt de impliciete benadering beter te werken. Je hoeft ook helemaal niet expliciet te verwijzen naar zondag 20 om de gemeente de blijde boodschap te verkondigen dat de Heilige Geest 'aan mij gegeven is' en 1) het werk van Christus toepast, 2) een Trooster is en 3) eeuwig bij ons blijft.

Bij de voorbereiding op de preek blijkt *Goed gelovig* een uitstekend hulpmiddel te zijn. De dogmatische beschouwingen zijn helder geschreven en benoemen de beestjes bij hun naam; bij het hoofdstuk over de Hemelvaart bijvoorbeeld passeren zonder omweg de lutheraanse ubiquiteitsleer en het calvinistische extra-calvinisticum de revue. Beide worden overigens wel voorzien van een verklarende bijzin, mocht de dogmatische kennis van de prediker door de jaren heen soms wat zijn verstoofd. Ook de alinea's over de 'relevantie van het thema' scherpen de focus. In het Hemelvaarthoofdstuk komt zelfs wijlen David Bowie nog even langs 'ground control to major Tom...' om mij als prediker te enthousiasmeren om de grote lijnen in Schrift en geloofsleer nog eens expliciet en onomwonden ter sprake te brengen in het midden van de gemeente. Ik heb gemerkt dat ook een gemeente buiten de gereformeerde gezindte, zoals de mijne, dat zeer kan waarderen.

Nog een kleine maar niet onbelangrijke opmerking: de feitelijkheden van de geloofsleer kunnen niet zelfstandig functioneren in de preek. Dan wordt een

preek een dogmatisch hoorcollege. Maar waar die geloofsleer expliciet, duidelijk en herkenbaar verbonden wordt met de geloofservaring van de kerkganger enerzijds en een passage uit de Schrift anderzijds, daar verandert elke leerdienst — of misschien wel elke kerkdienst? — in een waar feest.

DOOR: ds. Gerard van Zanden
UIT: In de Waagschaal d.d. juni 2016

Wie wil er niet gelukkig zijn?

We komen deze zin tegen bij onze kerkvader Augustinus, en er zal ongetwijfeld niemand in zijn gemeente zijn geweest die toen zijn hand opstak. Augustinus vervolgt dan ook: 'Iedereen wil gelukkig zijn!' Om daarna - de goede luisteraar onder u heeft het al begrepen - natuurlijk te zeggen: GóD is ons hoogste geluk. Tussen die twee punten, dat iedereen gelukkig wil zijn en dat God ons hoogste geluk is, bewegen zich in het volgende betoog mijn gedachten. Wat ik hierbij wil proberen te vermijden is de rol op me te nemen die een dominee tegenwoordig al gauw krijgt toegespeeld: een echte moderne mensenvriend te zijn die natuurlijk wil dat iedereen gelukkig is, maar alleen waarschuwt niet te overdrijven.

Want inderdaad, iedereen wil gelukkig zijn, maar ik geloof helemaal niet dat het in ons leven daarom gaat, alsof dát het hoogste goed zou zijn waar een maatschappij naar zou moeten streven. Natuurlijk — geluk, dat is een boterham met kaas, dat is een cadeau krijgen van je geliefde waarmee iets wordt goedge maakt, van een kind bevallen zonder kleerscheuren; geluk is die baan krijgen waar je zo op hoopte zodat je je hypotheek kunt aflossen, een goede uitslag van het medisch onderzoek, geluk is je zwaar gehandicapte kleinkind zijn eerste stapje zien doen; geluk is de zwoele wind door je haren voelen en

weten: ze houdt toch van me. Of: God bestaat.

Wie wil er niet gelukkig zijn? We zijn het allemaal ook, op zijn tijd, soms of vaak, een enkeling misschien bijna wel altijd. Geluk is een groot geschenk waarover we niet te laag moeten denken. Maar moeten we blij zijn als in een rapport gesteld wordt dat we met zijn allen zo gelukkig zijn? Als ik dat hoor denk ik eerder: oei, oei, Nederland, let op je zaak!

Ik denk nu aan het lied van Mozes, de grote man Gods. In Deuteronomium 32 legt hij een direct verband tussen het tot welvaart komen van Israël in het beloofde land en de afval van God, dus het opgeven van het geloof te midden van al je geluk.

Je kunt geweldige seks hebben, wat momenteel het hoogtepunt van het mens-zijn lijkt te zijn, maar het kan het voorspel zijn van veel verdriet, misverstand en scheiding.

Je hebt een geweldig huis, en je bent ook echt gelukkig—maar later denk je: toen ergens is het fout gegaan, juist toen het me zo voor de wind ging.

Dat is géén moralisme, maar een waarschuwing met de vraag: weten we eigenlijk wel wat geluk is? Iedereen is gelukkig in Nederland maar kankert tegelijk op alles wat hem of haar niet aanstaat. Dat lijkt met elkaar in tegenspraak, maar het hoort vrees ik juist bij elkaar.

Gelukkig de radelozen

Of ik denk aan de zogenaamde zaligsprekingen, waarvan het in de NBV heet: Gelukkig— niet eens zalig, maar gelukkig! — de radelozen, de treurende, de zachtmoedigen, de vredestichters — ja, heet het: gelukkig wie vervolgd wordt omwille van de gerechtigheid. Van hén is het Koninkrijk der hemelen, zij zullen de aarde beërven; ze zijn de kinderen van God.

Dat is geen oproep om extra geld te geven aan de arme, zoals het socialisme en de christendemocratie helaas zijn gaan denken, maar vooral de ernstige vraag of ik met al mijn welvaart en welzijn niet zélf de balk ben die de toegang tot het rijk van God blokkeert. Ja, of al die gelukkige mensen niet in wezen diep zijn te beklagen, omdat zij met hun rug staan naar God en hun naaste.

Nederland gelukkig? Stel je voor dat Nederland niet gelukkig zou zijn na 25 jaar cocooning en het van regeringswege bevorderen van ego en egoïsme...!

Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden, zegt Jezus ook. Je moet dus niet raar staan te kijken als jij met je hoogstpersoonlijke geluk hoogstpersoonlijk ongelukkig zult eindigen. Eerst eisen we geluk op voor een wild en avontuurlijk leven, genieten er breed van, en vinden mensen maar zielig die niets van hun leven maken; en dan eisen we een spuitje om geen pijn te hoeven lijden. Dit is werkelijk godgeklagd. Ja, ik spreek volstrekt ongenueanceerd, maar iedereen begrijpt precies wat ik bedoel en dat is het erge.

Geluk? Zalig wie doodziek ligt op zijn sterfbed en lijdt en gelukkig kan sterven te midden van zijn naasten.

Geen glijbaan

Kortom: het is fijn dat we gelukkig zijn. Maar tussen ons eigen geluk en Gods hoogste geluk loopt geen glijbaan, maar liggen Bijbelse woorden als heil, redding, recht en gerechtigheid, naastenliefde, omkeer, genade, vrede, verzoening. Iedereen struikelt over deze woorden. Ook de christen. Juist de christen. Maar laat niemand zeggen dat-ie ze niet begrijpt.

En als je ze echt niet meer begrijpt, wrijf dan het geluk uit je ogen, snijd het weg uit je hart en keer je om tot God of je naaste.

Niemand namelijk kan alleen gelukkig zijn.
Want God is ons hoogste geluk.

Bovenstaande bijdrage is gehouden tijdens de openbare debatavond Gelukszoekers & geluksvogels in Apeldoorn op 25 juni 2018, georganiseerd door de gezamenlijke kerken en Cultureel Centrum Gigant.

DOOR: dr. W. H. ten Boom
UIT: Wapenveld augustus 2018

Sporen van het koninkrijk

Vol verbazing en verwondering

Ik ontmoette hem in de sportschool. Achmed.

Een Koerdische jongen van 30 jaar. Een halfjaar in Nederland en nu aan het werk achter de bar. We raakten in gesprek over ons werk. Ik vertelde hem dat ik voorganger ben van de kerk die vlak bij de sportschool staat. 'Dat gebouw met dat grote witte kruis erop?', vroeg hij. Ik bevestigde dat. 'Ik wil graag met u een afspraak maken', zei hij. 'Om te praten over Isa Mesih (Jezus). Ik heb in Koerdistan heel veel boeken over hem gelezen en nu wil ik graag meer weten.'

We maakten een afspraak. 'De eerste keer van mijn leven ben ik in een kerk.' Op mijn werkkamer praatten we anderhalf uur over Jezus. Binnenkort gaan we verder. Ik had te weinig tijd om alle vragen die hij mij stelde, te beantwoorden.

De dag erna zat ik bij Salam, mijn kapper. 'Toevallig' ook een Koerd. Hij heeft zes vrouwen in dienst en met zijn zevenen runnen ze de zaak. Ik zat nog geen minuut in de stoel of Salam boog zich voorover en fluisterde in mijn oor: 'Dat meisje daar, mijn collega is een volgeling van Isa Mesih. Wij praatten heel vaak over Jezus. Stiekem.'

Ik kon mijn oren niet geloven. Hoor ik het goed? Vervolgens legde hij mij fluisterend uit dat hij op papier moslim is, 'maar' zei hij, 'ik geef mij meer en meer over aan Isa ...'

Twee dagen later had ik op mijn werkkamer in de kerk een gesprek met een vrouw afkomstig uit Suriname. Ze wilde me spreken. Nadat ik haar een kopje koffie had aangeboden, viel ze meteen met de deur in huis: 'Kan ik gedoopt worden?' 'Vertel eens ...', zei ik. Ze begon: 'Een halfjaar geleden belde mijn zus uit Suriname met de vraag of ik voor haar een kerk wilde uitzoeken waar ze naartoe kon als ze bij mij twee weken op vakantie was. Omdat ik hier vlakbij woon en er verder weinig kerken zijn ben ik met haar hier tijdens haar vakantie naar binnen gestapt. Mijn ouders waren moslim. Ik kwam voor de eerste keer in de kerk en ben zo geraakt. Jezus heeft Zich aan mij bekend gemaakt. Vanaf dat moment ben ik elke week gekomen. Ik heb mijn man ook over Jezus verteld en hij wil Hem ook leren kennen. Mijn andere zus is moslim, maar elke week praten we over Jezus en ze wordt steeds nieuwsgieriger. Ik las in de Bijbel dat Jezus gedoopt is en daarom wil ik het ook. Mag dat?'

Niet te geloven. Vorige week bad ik nog vanuit mijn tenen: 'Dat Koninkrijk van U Heer, komt daar nog wat van?'

En nog geen week later sta ik er bij te kijken. Met open mond. Van verbazing en verwondering.

DOOR: Arjen ten Brinke
UIT: ND d.d. 14 april 2018

WELKOM !!!!! GEMEENTEMIDDAG 22 SEPTEMBER !!!!! WELKOM

Beste mensen,

Op zaterdag 22 september is het zover, dan is weer de jaarlijkse gemeentemiddag!
Een dag waarop wij elkaar eens in een andere sfeer kunnen ontmoeten.

We starten deze middag om 16:30 uur met een glaasje en een hapje. Daarna wordt er weer gezellig met elkaar gegeten!

Graag willen wij weten wie er komt dan kunnen we hierop onze voorraden aanpassen!

Onderaan deze pagina vindt u een inschrijfstrookje waarmee u zich kunt aanmelden voor de gemeentemiddag.

U kunt het strookje retourneren aan: Annemarie de G., Kortenhoef. Natuurlijk kan aanmelding ook gebeuren via de email annemarie237@hotmail.com of per telefoon. De sluitingsdatum voor de aanmelding is 18 september a.s.

Wij rekenen op uw komst en enthousiasme, dan kunnen we er met elkaar weer een gezellige dag van maken! Graag tot ziens op de 22e september!

Hartelijke groet, Annemarie de G. en Iris A.

Aanmelding gemeentemiddag 22 september!

Naam:

Aantal personen:

WELKOM !!!!! GEMEENTEMIDDAG 22 SEPTEMBER !!!!! WELKOM

HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND EN HERVORMDE GEMEENTE KORTENHOEF

Catechisatie

Je bent van harte welkom op een nieuw seizoen catechisatie!

Met elkaar gaan we nadenken over God, over Jezus en jouw leven. Geloven is soms best ingewikkeld, misschien heb je wel veel vrienden die dat helemaal niet begrijpen. Misschien wil je wel veel meer weten over God en de kerk. Catechisatie is dé plek om met elkaar te zoeken naar antwoorden, om alles te kunnen vragen en meer te weten te komen over God en hoe Hij een plan heeft met jouw leven.

De catechisaties zijn op maandag en dinsdag in de kerk aan het Noordereinde:

- Ben je 11 t/m 14 jaar dan ben je welkom op maandag vanaf 18.45-19.30 in de consistorie.
- 15+ is op dinsdag van 18.45-19.30 in de consistorie.

De eerste keer van dit seizoen is op resp. maandag 1 oktober en dinsdag 2 oktober. Als je nu echt niet kan op de ene dag, mag je aanschuiven op de andere dag.

Bij vragen kun je mailen en/of bellen: 035-6560598,
dominee@hervormdegemeentesgraveland.nl

Hartelijke groet en graag tot ziens,
Ds. Geert van Meijeren

Uitnodiging woensdagavondclub

Hallo,

De woensdagavondclub gaat op 19 september weer van start!

Ben je tussen de 8 en 12 jaar dan ben je van harte welkom.

Samen gaan we ook dit jaar weer veel leuke dingen doen en natuurlijk ook veel mooie dingen maken.

We hebben er zin in en we hopen dat jullie allemaal (weer) komen!

Tijd: 18.45 uur -20.00 uur
Locatie: Hervormde Kerk,
Noordereinde 14
's-Graveland
Kosten: 1 euro per keer.

De data voor de eerste helft van het seizoen zijn:

19 september
3 oktober
17 oktober
31 oktober
14 november
28 november
12 december

Graag tot ziens op de woensdagavondclub!
Astrid, Gabriella, Maaïke, Mariette & Ymkje

(Voor meer informatie ymkje.vant.r. of)

JEUGDPAGINA

Naäman

Palm Tree Werkblad 21 b

Lees 2 Koningen 5

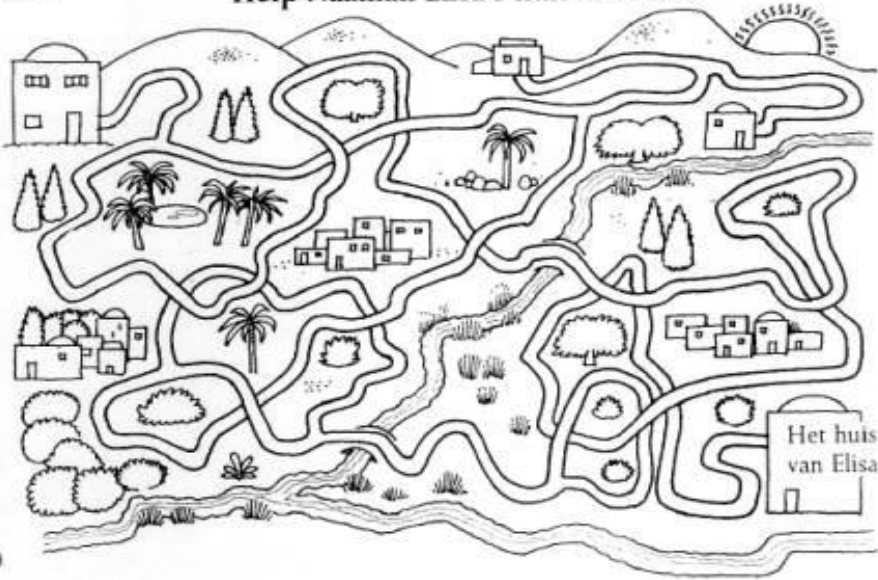
Het huis van Naäman

Help Naäman Elisa's huis te vinden

Het dienstmeisje van de vrouw van Naäman

(God kan ook jou gebruiken!)

Woordraadsel

G	I	N	R	O	O	T	C	H	Z	R
G	E	S	C	H	E	N	K	N	E	P
O	L	O	H	N	S	A	E	E	V	V
D	I	S	R	A	E	L	I	S	E	E
I	S	W	A	E	R	Z	S	N	T	
E	A	M	G	D	L	E	A	O	A	K
L	E	G	E	R	V	I	H	L	M	E
G	N	I	N	O	K	V	C	R	A	I
M	E	I	S	J	E	I	E	E	A	Z
D	I	E	N	A	A	R	G	V	N	V
R	O	T	E	E	F	O	R	P	H	L

DIENAAR	MEISJE
ELISA	NAAMAN
GEHAZI	PROFEET
GESCHENK	RIVIER
GOD	TOORNIG
ISRAEL	VERLOSSEN
JORDAAN	VLEES
KONING	ZEVEN
LEGER	ZIEKTE

Kun jij 10 of meer woorden maken van het woordje DIENAAR

